

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนจากต่างประเทศกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ
ชื่อและนามสกุล นางสาวนิตยา พิมพ์พัฒน์
วิชาเอก เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วณเศรษฐ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.พอพันธ์ อุทยานนท์

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2561

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.พนัสนิ พัดนวังสรศักดิ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วณเศรษฐ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พอพันธ์ อุทยานนท์)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา รุ่งโรจน์วณิชย์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนจากต่างประเทศกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ

ผู้วิจัย นางสาวนิตยา พิมพ์พัฒน์ รหัสนักศึกษา 2586000255 **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. อภิญา วนเศรษฐ (2) รองศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ อูยานนท์
ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์การศึกษาเพื่อ (1) ศึกษาสภาพทั่วไปของการลงทุนจากต่างประเทศของไทย (2) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนจากต่างประเทศกับอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

การศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วนได้แก่ การวิเคราะห์เชิงพรรณนาเป็นการศึกษาถึงภาพรวมของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และการลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศ กับการเติบโตของเศรษฐกิจ และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการทางเศรษฐมิติและแบบจำลอง VAR (Vector Autoregressive) ในการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ การลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศกับการเติบโตของเศรษฐกิจเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของทั้งสามตัวแปร โดยการศึกษาได้นำข้อมูลรายไตรมาสแบบอนุกรมเวลารายไตรมาสตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 พ.ศ.2548-ไตรมาสที่ 2 ของพ.ศ. 2560 รวม 50 ไตรมาส การศึกษานี้ได้ทำการทดสอบความนิ่งของข้อมูลตามวิธีของ Augmented Dickey-Fuller (ADF) Test และวิธีของ Phillips-Perron (PP) และหาความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวด้วยการทดสอบ Co-Integration จากนั้นจึงได้ทำการทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลด้วยวิธี Granger causality

ผลการศึกษา พบว่า การลงทุนจากต่างประเทศ พ.ศ. 2548-2559 มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น-ลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของการลงทุนจากต่างประเทศ คือ ผลกระทบมวลรวมภายในประเทศ และปัญหาเศรษฐกิจ - การเมือง ภัยพิบัติทางธรรมชาติทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น ปัญหาทางเศรษฐกิจและเหตุการณ์ทางการเมืองของยุโรป สหรัฐอเมริกา ตะวันออกกลาง และญี่ปุ่น เป็นต้น นักลงทุนที่มีบทบาทสำคัญ คือ นักลงทุนจากญี่ปุ่น สิงคโปร์ ฮองกง และจีน และ 2) เมื่อพิจารณาที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ กับการลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศและการเติบโตทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กันในระยะยาวและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และ การเติบโตทางเศรษฐกิจส่งผลทางบวกต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและการลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศ ส่วนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศไม่ส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา

คำสำคัญ : เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เงินลงทุนโดยอ้อมจากต่างประเทศ การเติบโตทางเศรษฐกิจ

Thesis title : The Relationship between Foreign Investment and Economic Growth

Researcher : Miss Nitaya Pimpat; ID : 2586000255; **Degree :** Master of Economics;

Thesis Advisors: (1) Dr. Apinya Wanaset, Associate Professor; (2) Dr. Porphant Ouyyanont, Associate Professor; **Academic year:** 2017

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the general conditions of Foreign Investment in Thailand 2) study the relationship between Foreign Investment and economic growth by in the first part is a descriptive analysis of the study was divided into two part, overview of Foreign Direct Investment (FDI), Foreign Portfolio Investment (FPI) and Economic Growth (GDP) and the second part is applying the quantitative analysis. Econometric Method and Vector Autoregressive (VAR) Model, were applied to analyze the relationship between Foreign Direct Investment (FDI), Foreign Portfolio Investment (FPI) and Economic Growth (GDP). Secondary data time-series data from the first quarter of 2005 to the second quarter of 2017 result in total of 50 quarters were used in this study. The data were tested for consistency by applying the Augmented Dickey-Fuller (ADF) test and the Phillips-Perron (PP) methods. The integration Test were applied to find long-term equilibrium relationships. finally the data were tested for causality by Granger Causality method.

The results found that 1) During 2005-2016, the foreign investment had increase - decline amfinuosly. The factors affecting the changes of foreign investment were the Gross Domestic Product economic problem, political, natural disaster, which affected both in the country. For example, the economic the significant investors were problem and political station in Europe, US., middle-east and form Japan, Singapore, Hongkong and China. 2) The quantitative study found that at 0.05 significant level the Foreign Direct Investment (FDI), Foreign Portfolio Investment (FPI) and Gross Domestic Product (GDP) had the long-term relationships in the same directions. Furthermore, the economic growth had positive affects toward the direct and indirect foreign investments. In contrary, the direct and indirect investment had no effect on economic growth during the period of this study.

Keyword : Foreign Direct Investment, Foreign Portfolio Investment, Economic Growth

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วนเศรษฐ และรองศาสตราจารย์ ดร. พอพันธ์ อูยานนท์ อาจารย์ ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตามและแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จ เรียบร้อยสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านและกราบ ขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านแห่งสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ให้ความรู้ทั้งด้านการเรียนและประสบการณ์ด้าน เศรษฐศาสตร์ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ สำนักบัณฑิตศึกษา สำนักบรรณ สารสนเทศ เพื่อนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำ วิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

หากงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีข้อบกพร่องผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษายินดีน้อมรับ ข้อเสนอแนะเพื่อจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาต่อไป และขออภัย มา ณ โอกาสนี้ด้วย

นิตยา พิมพ์พัฒน์

พฤศจิกายน 2561

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	8
สมมติฐานของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	12
สภาพทั่วไปของการลงทุนจากต่างประเทศของไทย.....	12
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและผลกระทบ.....	17
ทฤษฎีการค้าและลงทุนระหว่างประเทศ.....	18
ทฤษฎีการจัดสรรเงินลงทุน (Portfolio Theory).....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	33
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
การรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	35
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	35
แบบจำลอง VAR (Vector Autoregressive model).....	36
การทดสอบความนิ่งของข้อมูล (Unit Root Test).....	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การทดสอบเชิงดุลยภาพระยะยาว (Cointegration Test)	38
การทดสอบหาความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causality Test).....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	44
วิเคราะห์เชิงพรรณนา.....	44
ผลการทดสอบความนิ่งของข้อมูล (Unit Root Test).....	66
ผลทดสอบหาความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาว (Cointegration Test).....	67
ผลการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Granger Causality Test).....	71
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	77
สรุปผลการศึกษา.....	77
อภิปรายผล	79
ข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม	84
ภาคผนวก.....	88
ก เงินลงทุนโดยตรงคงค้างจากต่างประเทศในไทย.....	88
ข เงินลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศคงค้างในประเทศไทย.....	93
ค รายจ่ายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในราคาตลาดปัจจุบัน.....	96
ง อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ.....	103
จ ผลการทดสอบ Unit Root Test.....	106
ฉ ผลการทดสอบ Cointegration Test.....	134
ช ผลการทดสอบ Granger Causality Test.....	137
ประวัติผู้วิจัย.....	139

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 อัตราการเจริญเติบโตของ FDI และ FPI ต่อ GDP.....	4
ตารางที่ 1.2 ช่องว่างระหว่างการออมกับการลงทุนในประเทศไทย.....	5
ตารางที่ 4.1 มูลค่าการถือครองหลักทรัพย์ของนักลงทุนเอเชีย(รายสัญชาติ) พ.ศ. 2557-2560....	53
ตารางที่ 4.2 สัดส่วนการถือครองหลักทรัพย์ของนักลงทุนเอเชีย 10 สัญชาติ พ.ศ.2557-2560...	54
ตารางที่ 4.3 มูลค่าการถือครองหลักทรัพย์ของนักลงทุนเอเชียในตลาดหุ้นไทย พ.ศ. 2559-2560.....	55
ตารางที่ 4.4 การทดสอบความนิ่งของข้อมูลที่น่ามาศึกษา.....	67
ตารางที่ 4.5 ค่า Lag Length ที่เหมาะสม ตามหลักเกณฑ์ Akaike Information Criteria (AIC).....	69
ตารางที่ 4.6 ผลการทดสอบ Unrestricted Cointegration Rank Test (Trace).....	69
ตารางที่ 4.7 ผลการทดสอบ Unrestricted Cointegration Rank Test (Maximum Eigenvalue)....	70
ตารางที่ 4.8 ผลการทดสอบ Granger Causality Tests (ระหว่างตัวแปร FPI FDI และ GDP)....	71
ตารางที่ 4.9 สรุปผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่น่ามาศึกษา.....	74

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 มูลค่าเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิ.....	2
ภาพที่ 1.2 สัดส่วนการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหุ้นไทย เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2561.....	3
ภาพที่ 1.3 อัตราการเจริญเติบโตของ FDI และ FPI ต่อ GDP.....	4
ภาพที่ 1.4 ช่องว่างระหว่างการออมกับการลงทุนในประเทศไทย.....	6
ภาพที่ 1.5 กรอบแนวคิดของงานวิจัย.....	10
ภาพที่ 2.1 ลักษณะของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ.....	14
ภาพที่ 3.1 ระเบียบการวิจัย.....	34
ภาพที่ 4.1 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจำแนกตามประเทศที่เข้ามาลงทุน ในประเทศไทย พ.ศ. 2548 -2559.....	45
ภาพที่ 4.2 สัดส่วนเงินลงทุนโดยตรงจากประเทศญี่ปุ่นในประเทศอาเซียน พ.ศ. 2558.....	45
ภาพที่ 4.3 สถิติการขอรับการส่งเสริมการลงทุนของญี่ปุ่นในไทย พ.ศ. 2551 -2557..	46
ภาพที่ 4.4 มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิในประเทศไทย พ.ศ. 2548 -2559.....	47
ภาพที่ 4.5 มูลค่าเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ จำแนกตามประเทศที่เข้ามาลงทุน ในประเทศไทย	48
ภาพที่ 4.6 มูลค่าเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ 5 อันดับแรกของประเทศไทย พ.ศ. 2559...	50
ภาพที่ 4.7 มูลค่าเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ จำแนกตามประเภทธุรกิจ ของประเทศไทย พ.ศ. 2559.....	51
ภาพที่ 4.8 มูลค่าการถือครองหลักทรัพย์ของนักลงทุนเอเชีย(รายสัญชาติ) พ.ศ. 2557-2560.....	52
ภาพที่ 4.9 สัดส่วนการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหุ้นไทย เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2561.....	55
ภาพที่ 4.10 มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหุ้นไทย เฉลี่ยต่อวัน พ.ศ.2561.....	56
ภาพที่ 4.11 มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2561.....	57

สารบัญภาพ (ต่อ)

หน้า

ภาพที่ 4.12 มูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศสุทธิของประเทศไทย พ.ศ. 2548 -2559.....	57
ภาพที่ 4.13 การเปลี่ยนแปลงดัชนีตลาดหลักทรัพย์ที่สำคัญในภูมิภาคเอเชีย	59
ภาพที่ 4.14 มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์สุทธิของ SET และ mai พ.ศ. 2554.....	59
ภาพที่ 4.15 อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ช่วง พ.ศ. 2545 –ไตรมาส 3 พ.ศ.2560.....	61
ภาพที่ 4.16 มูลค่าความเสียหายจากมหาอุทกภัย พ.ศ. 2554	63
ภาพที่ 4.17 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศไทย ณ ราคาคงที่.....	64
ภาพที่ 4.18 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ(GDP)ของประเทศไทย.....	65
ภาพที่ 4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปร.....	75
ภาพที่ 4.20 แหล่งเงินทุนเคลื่อนย้ายของไทย ตามประเภทเงิน.....	76

